

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetysliitto ry:n jäsenlehti

- Tulevat tapahtumat, s. 6
- Riikka-Maria ja Tomas Kolkan uutiskirje, s. 7-10
- Terveisiä Makumirasta, s. 11-14
- Matka LMF:n kokoukseen Norjaan, s. 15-17
- Tansaniassa työtä lapsiavioliittoja vastaan, s. 18

Pääkirjoitus

Hei, kaikki jäsenemme. Uusi kouluvuosi on alkanut. Tänään sanoin, että kyllä tämä loppukesä on ollut sateinen ja kuinka paljon se harmittaa. Mieheni sanoi, että nyt on syyskuu. Nyt, kun kesä on mennyt, syksy saapuu....

Kesä tuli ja meni siis. Syksy on aina uusien alkujen aikaa. Ajattelin aloittaa uuden kielen opiskelun. Kotiseurakuntani ystävyysseurakunta on Virossa, siispä aloitan viron kielen opiskelun. Jatkan myös Pilates-ryhmässä. Se on niin kiva ryhmä, ettei siitä voi jäädä pois.

Elokuussa olimme Norjan OLL:n kesätapahtumassa. Aiheena oli "Ilo ja yhteisöllisyys." Vaikka norjan kieli on haasteellinen, niin tulkin avulla saimme nauraa paljon. Saimme kokea myös yhteisöllisyyttä. Ilmat suosivat noita neljää päivää, jolloin olimme Kristiansandissa.

Mitä uutta on sinun elämässäsi? Uusi luokka, uusi koulu vai kokonaan jotain uutta?

Olisi kiva, jos joskus kirjoittaisit tähän lehteen, mitä sinulle kuuluu.

Olin elokuun viimeisen viikonlopun ystävyysseurakuntamatkalla Virossa. Saarnasin Matteuksen mukaan, luvusta 12:33–37. Aiheena Jeesus, parantajamme. Kerroin omenapuustamme, josta jäni söi osan kuorta pois. Puutarhuriystävä neuvoi laittamaan haavoitettuihin kohtiin ainetta, joka suojaa puuta. Puu elpyi ja tänä vuonna saimme iha-

nia Punakaneli-omenoita. Samoin Hyvä Taivaallinen Puutarhuri, Jeesus Kristus, voi hoitaa ja parantaa meidän sydämemme haavat. Me voimme luottaa Häneen aina.

Pj Tuija-Riitta

3 / 2023 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
toimisto@opettajienlahetyслиitto.fi

Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa lehden vuosikertaan.

Päätoimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri

Hanna Tamminen

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
lähetyspastori Tarja Laurila
opettaja Hannele Moisio
tutkija Kreetta Niemi
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tommola

Oikoluku

Elina Koivusalo

Etukannen kuva

Lapset selaavat kuvakirjaa messussa, Thaimaassa. Kuva: Riikka-Maria ja Tomas Kolkka.

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1226 (1.1.2023)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetyслиitto.fi

Facebook

www.facebook.com/
opettajienlahetyслиitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes, Tampere

Tuula Kosonen vieraana Tarinoita maailmalta - illassa 7.9.

Nimikkolähetäjä Tuula Kosonen kertoi aken kielen raamatunkäännöshankkeesta Thaimaassa.

Ote kesäkuun 2023 kirjeestä:

Kolmen vuoden jälkeen raja on taas auki ja koulutuskeskuksemme Thaimaan pohjoisrajalla on täydessä toiminnassa. Ake-tiimi oli ensimmäisten joukossa. Tapasimme Nöözan kanssa kasvokkain ensimmäistä kertaa kolmeen vuoteen ja pääsimme työstämään Jesajan kirjaa. Olemme palanneet nyt en-

tiseen työskentelyyn, jossa vietämme viikon verran kerrallaan työkeskuksessa ja teemme käännöstyötä kasvokkain. Kolmen vuoden aikana totuimme myös Zoom-yhteyden käyttöön, joten osan työstä teemme nytkin etänä.

Kiitos rukouksistanne viime kirjeen jälkeen! Joosuan kirjalle ja toiselle Mooseksen kirjalle löytyi konsulttitarkastaja ja Joosua onkin nyt tarkastettu. Toisen Mooseksen kirjan tarkastus odottaa heti lomien jälkeen.

Tuula Kosonen yllä perinteinen ake-heimon naisen asu.

Nimikkolähetäjä Juha Valta kertoi Nepalin kuulumisia kesätapaamisessa 8.6.2023

Juha Valta kesätapaamisessa toimistolla 8.6.2023.

Juha Valta kertoi kesätapaamisessa toimistolla mm. Lähetysseuran työstä entisten maaorjien auttamiseksi. Suomen Lähetysseura on mukana ensimmäistä kertaa Euroopan unionin rahoituksella toimivassa ihmisoikeushankkeessa Nepalissa, josta Valta on kertonut myös kirjeissään. Hankkeen avulla on edistetty Nepalin entisten maaorjien, haliyoiden, ihmisoikeuksia.

OLL:n tilaisuuden aiheet Lähetysjuhlilla:

Monikielinen opetus ja kuurojen opetuksen kehittäminen Etiopiassa

Opettajien Lähetysliiton tilaisuudessa Pieksämäen Lähetysjuhlilla oli mielenkiintoista puheohjelmaa tarjolla. Yhdysvalloista Wisconsinista Suomeen muuttanut Katie Tikka työskentelee monikielisen opetuksen asiantuntijana Suomen Lähetysseurassa.

Hän kertoi muun muassa, että jopa 40 %:lla maailman väestöstä ei ole mahdollisuutta saada opetusta kielellä, jota he puhuvat tai ymmärtävät. Oma äidinkieli on tärkeää oman identiteetin ja kulttuurien säilymisen kannalta, ja jokaisella tulisi olla oikeus oppia omalla

äidinkielellään. Työssään Katie Tikka osallistuu erilaisiin tehtäviin, jotka tukevat Lähetysseuran monikielisiä/äidinkiellisiä opetushankkeita.

Kasvatustieteiden tohtori Mekonnen Mulat yhdessä vaimonsa Mirja Himasen kanssa puolestaan kertoi pitkäaikaisesta työstään Etiopiassa kuurojen opetuksen hyväksi. Kuurojen lukumäärä Etiopiassa on noin 3 miljoonaa ja kuuroista lapsista noin 85 % on vielä koulun ulkopuolella.

Projektin kautta on kurssitettu yli 2000 opettajaa ja heidän lisäksi 600 kuuroa opettajaa sekä 526 kouluviraston työntekijää. On myös perustettu yli 500 erityisluokkaa kuuroille (suurin osa maaseudulle). Lisäksi on valmistettu erilaisia opetusmateriaaleja

kuuroille: viittomakielen sanakirjoja ja videoita, perustettu tietokonekluukoita tukemaan oppimista jne. Yli 15 000 kuuroa on päässyt opetuksen piiriin. Tavoitteena on vahvistaa kuurojen osallistumista yhteiskunnassa niin, että heistä tulee tasavertaisia, itsenäisiä ja riippumattomia yhteiskunnan jäseniä.

Kuurouden syitä Etiopiassa:

- Lasten korvatulehdukset
- Aivokalvontulehdus
- Malaria (lääkkeiden sivuvaikutukset)
- Perinnöllinen kuurous
- Raskauden aikaiset komplikaatiot
- Ongelmat/vahingot synnytyksessä
- Vahingot synnytyksen jälkeen

Monikielisen opetuksen asiantuntija Katie Tikka.
Kuva: Pirjo Malkamäki.

Mekonnen Mulat ja Mirja Himanen kertoivat kuurojen opetuksen kehittämisestä Etiopiassa, kuva Pirjo Malkamäki.

Pirjo Malkamäki ja Tuija-Riitta Heiskanen iloisina myyntipöydän äärellä.

*Kulttuurikeskus Poleeni.
Kuva: Anu Ylitolonen.*

Hanna Rahkiola-Partanen (vas.), Pirjo Malkamäki ja Tuija-Riitta Heiskanen

Pieksämäen tilaisuudessa lauloi Hanna Rahkiola-Partanen kanttori Ari Voutilaisen säestyksellä ja Anne Kovanen lausui runoja. Myös yhteislauluja laulettiin ja sekä entinen p.j. Pirjo Malkamäki ja nykyinen p.j. Tuija-Riitta Heiskanen toivat yhdessä tervehdyksen Opettajien Lähetysliitosta. Pirkko Luoma ei toiveista huolimatta päässyt

kertomaan Papua-Uuden-Guinean raamatunkäännöstyön kuulumisia, mutta häneltäkin saatiin sähköpostilla terveiset ja ne luettiin tilaisuudessa.

OLL:lla oli myös omat esittely- ja myyntipöydät sekä Pieksämäen että Salon Lähetysjuhlilla, joissa vapaaehtoiset OLL:n jäsenet päi-

vystivät. Mikäli ehdit jonakin vuonna mukaan vapaaehtoisten joukkoihin, voit ilmoittautua toimistolle. Seuraavana Lähetysjuhlien ja Kirkkopäivien yhteistapahtumana järjestetään Tampereella Kirkon juhlat 17.-19.5.2024.

Deep Talk -esittely, Tuula Valkonen ke 11.10. klo 17

Tervetuloa tutustumaan Tuula Valkosen kehittämään Deep Talk -menetelmään! Deep Talk on yhteisöjen kehittämisen menetelmä. Sen pohjana on amerikkalaisen Jerome Berrymanin luoma Godly Play -uskontokasvatusmenetelmä, johon on lisätty yhteisötyöskentelyä ja henkisiä harjoituksia.

Kaikki lähtee ikäikäisistä kertomuksista, joiden kautta siirrytään pelaamaan osallistujien omaa ja heidän yhteisönsä elämää. Olenaisia asioita menetelmässä ovat dialogisuus, arvostava kuuleminen ja leikin tila, jossa kaikki ajatukset ovat sallittuja.

Voit ilmoittautua etukäteen toimistolle 9.10.2023 mennessä: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi. Lämpimästi tervetuloa!

Opettajien Lähetyspyhä ja Lähetyskalenterin esittely

Opettajien Lähetyspyhä ja Lähetyskalenterin 2024 esittely su 5.11.2023 klo 10

Tervetuloa Opettajien Lähetyspyhän messuun sunnuntaina 5.11.2023 Aleksanterin kirkkoon ja sen jälkeen kirkon kryptaan Opettajien Lähetysliiton järjestämille kirkkokahville ja Lähetyskalenterin 2024 esittelyyn! Esittelemme kalenterin kuvin, sanoin ja sävelin. Myynnissä kalentereja ja muita myyntituotteita.

Raamattu- ja keskustelupiiri

Raamattu- ja keskustelupiiri koostuu toimistolla syys-marraskuussa kolme kertaa, kunkin kuukauden viimeisenä lauantaina: 30.9., 28.10. ja 25.11. klo 13. Mukana ent. Etiopian nimikkolähetti Annika Utriainen. Kahvitarjoilu ja uusia osallistujia toivotetaan tervetulleiksi mukaan!

OLL:n joulujuhla

OLL:n joulujuhlaa vietetään perinteiseen tapaan kauneimpia joululauluja laulellen maanantaina 4. 12. klo 17
Tervetuloa!

(Ilm. 30.11. mennessä
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi)

**Kuuntele
Laulumeininkiä -lauluja OLL:n YouTube-kanavalla!**

Tavoitteena mahdollisuus lukea Raamattua omalla kielellä

Toukokuun puolivälissä Thaimaassa julistettiin sadekausi virallisesti alkaneeksi, mikä oli iloinen ja odotettu uutinen eri puolilla maata. Monta kuukautta kestänyt huoli vaarallisen huonosta ilmanlaadusta sai vihdoinkin väistyä, kun pahimmat saastepilvet ja savut saivat taivaalta alas. Myös ilman lämpötilat ovat sateiden myötä alkaneet pikkuhiljaa laskea, mikä on helpottanut työntekoa kuumissa sisätiloissa.

Kuten edellisessä kirjeessämme hieman etukäteen pelkäsimme, emme voineet kevään aikana välttyä ilmansaasteiden ja kuumuuden vaikutuksilta omassa arjessamme. Viljelysmaiden ja rosken polttaminen, liikenteen päästöt sekä metsäpalot (niin Thaimaan kuin sen naapurimaiden puolella) nostivat nimittäin hengitysilman saastepitoisuutta mittaavat indeksiluvut ennätyskorkeisiin lukemiin maaliskoukokuun aikana. Uutiset Thaimaan korkeista saasteluvuista ja koko Kaakkois-Aasiaa kohdanneesta ennennäkemättömästä kuumuudesta päätyivät tällöin myös moniin kansainvälisiin uutisotsikoihin.

Savua ei päässyt pakoon. Kilometrien korkeuteen nouseva paksu ja pahanhajuinen savuverho tunkeutui kaikkialle, eivätkä kotimme ilmanpuhdistimet enää kyenneet suodattamaan ennennäkemätöntä määrää ilmassa lei-

juvia pienhiukkasia. Kun hengitysilmanlaatua mittaava indeksiluku pysytteli ulkotiloissa päiväkausia 400–500 lukemissa, osoitti olohuoneemme ilmanpuhdistimen näyttö pahimpina päivinä korkeinta mahdollista lukua 999, koska suurimmat hiukkasmäärät kerääntyivät talojen sisälle. Tämä lukema oli surullisen kaukana Maailman terveysjärjestön WHO:n suosittelemasta hyvän ilmanlaadun indeksilukemasta, joka on alle 25. Ei siis ihme, että nenäntukkoisuus, aivastelu, silmien kirveleminen ja erilaiset allergiaoireet tulivat tänä aikana valitettavan tutuiksi lähes kaikille perheenjäsenille.

Maaliskuun lopulla Matiaksen ja Ellan koulu teki odotetun päätöksen etäopetukseen siirtymi-

sestä kahden viikon ajaksi, koska luokkatilojen hengitysilma muuttui liian huonoksi ilmanpuhdistimista huolimatta. Pian tämän jälkeen myös Lähetysseura teki päätöksen perheemme evakuoinnista Chiang Raista Bangkokiin siihen asti, kunnes ilmanlaatu kaupungissa palautuisi terveelliselle tasolle. Tämä etätöön ja -opiskelun vaihe Bangkokissa kesti noin viikon, minkä jälkeen pystyimme palaamaan Chiang Raihin, kun ilmanlaatu muuttui ”vaarallisen huonosta” ainoastaan ”erittäin huonoksi”.

Vaikka olimme omasta puolestamme todella iloisia ja kiitollisia evakuointimahdollisuudestamme, ei huoli Pohjois-Thaimaan tilanteen vakavuudesta silti helpottanut. Eihän suurimmalla osalla Chiang Rain kaupungissa asuvista ystävis-

tämme ja tutuistamme ollut mitään mahdollisuuksia lähteä karkuun kotikaupunkinsa hengitysilmaa. Ja mikä surullisinta, monet paikalliset eivät tuntuneet edes ymmärtävän tilanteen vakavuutta. Pitkäaikainen altistuminen näille pienhiukkasille kasvattaa nimittäin suuresti erilaisten terveysriskien, kuten hengityssairauksien, astman ja erilaisten syöpien, riskiä. Seuraavien vuosien osalta ei voi siis kuin toivoa, että maan päättäjät ja vastuunkantajat ottaisivat ongelman vakavissaan ja yrittäisivät tosissaan etsiä keinoja suojella kansalaistensa terveyttä.

Nepalin ja Kambodžan terveisiä

Luan kieli- ja raamatunkäännöstyön lisäksi on Tomas parin viime vuoden aikana toiminut myös Lähetysseuran globaalina kieli- ja raa-

matunkäännöstyön asiantuntijana. Tässä roolissa hän on muun muassa ollut mukana suunnittelemassa Lähetysseuran tulevan hankekauden suuntaviivoja sekä perehtynyt samalla Lähetysseuran muiden kielihankkeiden kehittämiseen. Maalis-huhtikuun vaihteessa Tomas saikin mahdollisuuden tutustua kahden viikon ajan sekä Nepalissa että Kambodžassa erilaisiin Lähetysseuran tukemiin kielityön muotoihin – sekä jo käynnissä oleviin ja että myöhemmin tulevaisuudessa mahdollisesti toteutettaviin hankkeisiin.

Tällä hetkellä Lähetysseura tukee sekä Nepalissa että Kambodžassa kielityön osalta erityisesti monikielistä opetusta. Tätä työtä tehdään yhdessä Lähetysseuran kumppaneiden kanssa, jotka

ovat pääasiassa paikallisia kansalaisjärjestöjä. Rahoitus tähän työhön tulee pääosin Suomen ulkoministeriöltä osana Suomen virallista kehitysyhteistyötukea.

Tulevaisuudessa toiveena on, että kehitysyhteistyön lisäksi myös kielityöllä olisi tärkeä rooli yhteistyökirkkojen toiminnassa, erityisesti Kambodžassa. Lähetysseuran (kirkollisen) kielityön tavoitteena onkin rohkaista ja kannustaa paikallisia yhteistyökirkkoja käyttämään toiminnassaan entistä enemmän seurakuntalaisten omaa äidinkieltä. Kirkkojen tietoisuuden lisääminen äidinkielen merkityksestä seurakunnan toiminnassa sekä erilaisten yhteistyöverkostojen luominen ovatkin tärkeä edel-

lytys kielityön tulevalle suunnittelulle. Lisäksi tavoitteena on myös varmistaa, että kieliyhteisöllä olisi mahdollisuus lukea Raamattua omalla kielellään. Samalla pyritään tukemaan kielivähemmistöjen asemaa ympäröivässä yhteiskunnassa. Ja vaikka paljon työtä on vielä edessä, oli matka kaikinensa hyvin rohkaiseva – yhteinen kiinnostus ja arvostus omaa äidinkieltä kohtaan yhdistivät kaikkia kieliyhteisöjen ja järjestöjen edustajia, joita Tomas matkallaan tapasi.

Naanin kuulumisia

Toukokuun lopulla, juuri sopivasti ennen täysimittaisen sadekauden alkamista, ehdimme käväistä kyläjaksolla Naanin provinssissa,

lua-kansan parissa. Mukana matkassamme oli tällä kertaa myös Bangkokista tullut Lähetysseuran alueellisen viestinnän asiantuntija Anna Peltonen, joka tuli juttumatkalle tutustumaan lua-kansan elämään ja seurakuntien toimintaan. Näiden muutamien sateettomien päivien aikana ehdimme vierailla useissa lua-kylissä, vaikka jyrkät vuoristotiet olivat paikka paikoin jo melkoisen haastavassa kunnossa – jopa nelivedolle. Lisäksi pientä lisähaastetta kyläasumiseen toivat kylätalomme sisälle muuttaneet jättiläishämähäkit ja muurahaispesät, mutta niistäkin selvittiin. Vastapainona saimme ihastella uuden veroiseksi maalattua ja kunnostettua kylätaloamme. Lähe-

tysseuran sinivalkoiseksi maalattu kylätalo näyttikin todella hyvältä kirkasta vuoristomaisemaa vasten!

Työntäyteisiin päiviin mahtui paljon antoisia kohtaamisia erikäisten seurakuntalaisten ja kirkon työntekijöiden kanssa. Vierailu seurakunnan lasten lauantaikerhossa, useat kyläläisten haastattelut ja niiden tulkkaukset, yhteiset ruokailut ja messun viettäminen Huai Thoonin ja Napongin kylissä, olivat kaikki mieleenpainuvia tapahtumia.

Lasten kerhon ja messujen yhteydessä saimme myös tilaisuuden lukea luan kielelle käännettyä raamatunkertomusta Nooan arkista. Kirjan suuret ja värikkäät kuvat, sekä tarinan kuuleminen omalla äidinkielellä saivat aikaan innostuneen vastaanoton. Olikin koskettavaa nähdä, kuinka kaikenikäiset seurakuntalaiset kuuntelivat tarinaa hiiren hiljaa ja keskittyneesti. Jälkeenpäin kuulimme monia kommentteja, kuinka ”Kerrankin oli helppoa ymmärtää, mitä kirkossa luettiin!”

**Riikka-Maria, Tomas,
Matias ja Ella Rukousaiheet**

Rukousaiheet

- Kiitollisuus perheemme evakointimahdollisuudesta Bangkokiin ilmansaastetilanteen vuoksi. Huoli hengitysilman laadun kehityksestä tulevana vuosina.
- Tomaksen mielenkiintoiset työmatkat Nepalissa ja Kambodžassa.
- Luan kielityön edistyminen ja Lähetyseuran kylätalon kunnostustyön valmistuminen

Ikivanha ja kaunis Patanin kaupunki sijaitsee Katmandun laaksossa ja on Nepalin kolmanneksi suurin kaupunki.

Suomen Lähetyseura tukee monikielistä opetusta Ratanakirin provinsissa Kambodžassa. Kuvassa tampuaninkielinen lukutaitoluokka Sikeavin kylässä.

Terveisiä Makumirasta!

Lämpimät terveiset teille opettajien täydennyskoulutushankkeestamme Pohjois-Tansaniasta, Merun maakunnasta. Koulutukseen on valittu 32 yläkoulua, joista suurin osa on kyläyhteisöjen perustamia vähäisillä resursseilla varustettuja kouluja. Mukana on myös kuusi luterilaisen kirkon ylläpitämää yläkoulua. Näissä kouluissa on yhteensä n. 10 000 oppilasta. Tässä kirjeessä kurkistamme Miririn yläkouluun, missä muiden hankekoulujen tapaan odotettiin vuodenvaihteen jälkeen jännittneinä yläkoulun valtakunnallisten päättökokeiden tuloksia.

Miririn yläkoululla tehtiin historiaa

Miririn yläkoulusta valmistuneet Furahini (vas.), Ruth ja Janester kävivät koulullaan maaliskuussa 2023. Nuoresta opiskelijakolmikosta huokuu rauhallinen tyytyväisyys. Miririn koulun oppilaat Furahini, Ruth ja Janester päättivät yläkouluopintonsa viime vuoden lopulla valtakunnallisiin kokeisiin. Kokeiden tulokset julkistettiin tammikuun lopussa: tytöt loistivat koulunsa parhaina oppilaina erinomaisilla tuloksilla. Kyselin heiltä varovaisesti tulevaisuuden suunnitelmista. "Jokaisella meistä on

unelmansa", Ruth aloitti. Ilmeni kuitenkin, että ystävykset haaveilevat samasta ammatista. Koulutodistukset kertovat vahvasta luonnontieteiden osaamisesta, joten tyttöjen suunnitelmat kohdistuvat omien vahvuuksien suuntaan. Ensiksi kuitenkin lukioon. Tapasin Miririn koululla myös tyttöjen vanhempia. Ruthin isä kertoi, miten tyttärellä oli tapana lukea öisin kello kahteen asti. "Lauantaina ja sunnuntainakin he menivät koululle opiskelemaan yhdessä", Janesterin isä jatkoi. Koulumenestys ei ole tullut sattumalta onnenkantamoisena, vaan on vaatinut sys-

Miririn yläkoulusta valmistuneet Furahini (vas.), Ruth ja Janester kävivät koulullaan maaliskuussa 2023.

Biologian opettajia Osallistava Opetus -koulutuksessa Makumiran yliopistolla joulukuussa 2022.

Makumiran yliopiston kampukselle saapui 320 hankekoulujen opettajaa pohtimaan ympäristökasvatuksen menetelmiä.

temaattista työtä. Tansanialaisten tyttöjen heikkojen oppimistulosten syyksi mainitaan usein kotityöt, erityisesti syrjäisissä maaseudun kylissä, kuten Miririnyssä. “Ilmeisesti te olette kuitenkin antaneet tyttärilenne vapauden opiskella kotona”, kyselin tyttöjen vanhemmilta. He nyökkäivät. “Koulutus on heidän oikeutensa”, Furahinin äiti vastasi painokkaasti. Miririnyin yläkoulu on yksi opettajien täydennyskoulutushankkeemme kouluista. Koulu perustettiin vuonna 2007 kyläläisten voimin. Alkuvuosien valtakunnallisten päättökokeiden tulokset olivat heikkoja. Erityisesti vuoden 2012 tulokset olivat katastrofi. 79 oppilasta (lähes 90%) ei läpäissyt kokeita, ja 14 oppilasta selvitti kokeet alimmalla hyväksytyllä arvosanalla. Vain yksi oppilaista ylitti lukioon

oikeuttavan pisterajan. Miririnyin yläkoulun maine hylättyjen tulosten tuottajana levisi, mistä johtuen koulun oppilasmäärä romahti. Perheet pettyivät kouluun, eivätkä enää uskaltaneet lähettää nuoriaan Miririnyyn. Kun vuonna 2015 aloitimme yläkoulujen opettajien täydennyskoulutushankkeen, valitsimme mukaan Merun maakunnan alueen heikoimmin menestyviä yläkouluja, Miririnyin koulun muiden joukossa. Menneiden kahdeksan vuoden aikana koulun oppilasmäärät ovat pikkuhiljaa kasvaneet, ja päättökokeiden tulokset ovat vuosi vuodelta kohentuneet. Vuonna 2019 ensimmäinen poika sai päättökokeista erinomaisen arvosanan, vuonna 2020 toinen. Samana vuonna juhlittiin myös sitä, että päättökokeissa hylättyjen oppi-

laiden määrä oli ensimmäisen kerran pyöreä nolla. Furahini, Ruth ja Janester ovat Miririnyin yläkoulun historian ensimmäiset erinomaisin arvosanoin opintonsa päättäneet tytöt. Jos heidän unelmansa toteutuu, he ovat kymmenen vuoden kulluttua lääkäreitä.

Valtakunnallisten päättökokeiden paine

Suomalaisesta näkökulmasta tarkasteltuna yläkoulun päättökokeista puhuminen saattaa tuntua oudolta. Tansaniassa valtakunnalliset päättökokeet kuuluvat kuitenkin kiinteästi lasten ja nuorten opiskelupolkuun. Tansanialainen koululainen joutuu valtakunnallisen arvioinnin kohteeksi alakoulun, yläkoulun ja vielä lukion päätteeksi. Mistä johtuu tämä tarve asettaa oppilai-

ta paremmuusjärjestykseen? Yksi selkeä syy on resurssien vähäisyys. Kaikille alakoulun päättäneille ei riitä oppilaspaikkoja yläkouluissa, lukio on edelleenkin hyvin harvan nuoren ulottuvilla, eivätkä ammatikoulutuksenkaan ovet aukea kaikille. Valtakunnallisten päättökokeiden perusteella valikoituvat ne oppilaat, jotka pääsevät jatkamaan seuraavalla koulutuksen portaalla. Tilastoista kiinnostuneille seuraavat luvut vuosien 2021 ja 2022 oppilasmääristä Tansaniassa vallottavat tilannetta. Luvut kertovat, että alakoulun ylimmällä luokalla oli yhteensä n. 1,1 miljoonaa oppilasta vuonna 2021. Seuraavana vuonna 2022 yläkoulun aloitti n. 850 000 oppilasta. Kuvaa synkentää tieto siitä, että yläkoulun ensimmäisen ja toisen vuosiluokan aikana liian moni oppilas tipahtaa pois koulusta.

Ympäristökasvatuksen pedagogiikkaa

Olemme järjestäneet menneiden

kuukausien aikana useita koulutuksia hankekoulujemme opettajille. Ympäristöaiheisten koulutusten teemoina ovat olleet ruokaturva ja vesi, yhdistyneenä osallistavien opetusmenetelmien vahvistamiseen kouluissa. Ympäristökasvatukseen kuuluu myös koulujen kasvimaiden viljely, mihin opettajat saivat opastusta maatalousalan järjestön ECHO:n kouluttajilta joulukuussa. Yläkoulun opettajat tutustuivat monivuotisten kuivuutta kestävien lajikkeiden viljelyyn joulukuussa 2022. Makumiran yliopiston kampukselle saapui 320 hankekoulujen opettajaa pohtimaan ympäristökasvatuksen menetelmiä.

Ympäristökasvatukseen liittyen tavoitteenamme on myös vahvistaa luonnontieteellisten aineiden opetusta yläkouluissa. Järjestämme vuosittain koulutuksia biologian, kemian ja fysiikan opettajille. Miten saada oppilaat innostumaan luonnontieteistä, miten lisätä kemian tai biologian usein liian teoreet-

tiseen opetukseen kokeellisuutta ja laboratoriotöitä kouluissa, joissa ei ole riittävästi laboratoriovälineitä, ei edes laboratoriota? Miten rohkaista tyttöjä opiskelemaan kemiaa ja fysiikkaa? Näihin kysymyksiin etsimme ratkaisuja. Biologian opettajia Osallistava Opetus -koulutuksessa Makumiran yliopistolla joulukuussa 2022.

Terveisiä teille työtovereiltani Makumiran yliopiston opettajakouluttajilta!

Katri Katri Niiranen-Kilasi

Opetusalan asiantuntija Osallistava Opetus -yläkoulun opettajien täydennyskoulutushankkeessa Tansaniassa.

Myös puoliso Doward Kilasi toimii Makumiran yliopiston lehtorina kasvatustieteellisessä tiedekunnassa. Makumiran yliopisto on Tansanian evankelisluterilaisen kirkon ylläpitämä oppilaitos.

Yläkoulun opettajat tutustuivat monivuotisten kuivuutta kestävien lajikkeiden viljelyyn joulukuussa 2022.

Esa ja Annukka Latvala: matka LMF:n kokoukseen Norjaan

Iloa ja Yhteisyyttä

Norjan opettajien lähetysliiton – www.lmisj.no – vuositeema on tänä vuonna ”Glede og fellesskap” eli ilo ja yhteisöllisyys. Saimme neljän hengen ryhmällä osallistua täältä Suomesta liiton kesäkokoukseen 3.-6. elokuuta eteläisen Norjan Kristiansandin kaupungissa. Kokous järjestettiin keskustan ulkopuolella Ansgar teologiske høgskole- opistolla. Osanottajia kokouksessa oli noin 115. Norjan liitto on perustettu vuonna 1902. Sillä on maan eri puolilla 64 paikallisyhmää ja noin 1450 jäsentä. Liitolla on 17 lähetä 12 maassa ja lähetystyötä eri yhteistyötahojen kanssa. Mietimme matkan aikana, kuinka mittavat järjestelyt tällaisen kokouksen järjestäminen etukäteen vaatii. Meidän Opettajien Lähetysliitto on tänä vuonna

110-vuotias.

Kokoukseen ovat tervetulleita osallistujat toisista Pohjoismaista ja aina, kun mahdollista, yritetään järjestää tulkkausta myös englannin kielelle. Norjan kieli poikkeaa jonkin verran ruotsin kielestä ja ruotsin kieltä käyttäessä norjalaiset ystävämme innokkaasti juttelevat norjaksi, mutta eivät pahastu, jos vielä kysyy tarkentavia kysymyksiä. Keskusteluissa kävi ilmi, että monilla osanottajilla oli omakohmainen kosketus lähetystyöstä, josta olivat jo eläkkeellä. Kokoukseen osallistui Tanskasta kaksi lähetä, Anne Karin ja Peter Michael Lauritzen. Oli ilo tavata ystäviä aiempien vuosien varrelta, esim. Anne ja Ragnar Klavenes Sandefjordista ja Anne ja Halvard Trydal-Hansenen Maurasta. Anne Klavenesilla on juuret Pohjois-Suomessa, jos-

ta hänen isoäitinsä – bestemor – oli pienenä lapsena tullut Norjan puolelle. Hän oli kirjoittanut talteen kertomuksia isoäitinsä välittämistä muistoista. Monien ystävien kanssa keskustelu koski myös Suomen liittymistä Norjan kanssa samaan puolustusliittoon, josta läntiset ystävämme olivat iloisia. Ukrainan huolta aiheuttava tilanne, tulevaisuus ja ihmisten turvan ja suojan haku oli monien mielissä.

Mieleemme jäivät kokouspaikan kaunis luonto veden äärellä, levolliset aamuhartaudet kauniine virsineen opiston pihapiirin kapelissa. Ruokailut ja juhlaillallinen viihtyisässä salissa, raamattutunnit ja iltatilaisuuksien ohjelma. Yksinlauluesityksiä ja yhteislauluja, joihin oli helppo yhtyä esille heijastettujen sanojen johdosta.

Vuoden teemaan liittyen Nor-

Kristiansandin Kilden kulttuuri- ja kongressitalon on suunnitellut helsinkiläinen ALA- arkkitehtuuritoimisto. Vas. Esa, Annukka, Tuija-Riitta, Anne - Tanskasta Anne Karin ja Peter Michael (takana) sekä Norjasta Anne Trydal Hansen ja Halvard Hansen.

jan lähetysseuran – www.nms.no
– lähetti Pho Chu Grönvold Hong Kongin diakonikoulutuksesta piti raamattutunnit perjantaina ja lauantaina. Hän toi lukuisien raamatunkohtien kautta esiin, miten ilo, ilahtuminen ja iloitseminen ja toisaalta yhteisyys, yhteys, yhtenäisyys esiintyy Vanhan ja Uuden Testamentin puolilla eri yhteyksissä – koettelemuksissa ja vaikeuksissakin. Lauantain iltajuhlassa saimme kuulla medialähetystyön terveisiä – enemmän tietoa tästä löytyy netistä: norea.no. Kuulimme tietoa naisten keskuudessa tehtävästä työstä: Håpets kvinner. Lauantaina osallistujat jakautuivat ryhmiin pohtimaan ja suunnittelemaan liiton vuosien 2024-2027 tulevaisuuden työtä. Me suomalaiset ja tanskalaiset saimme tutustua Annen ja Halvardin johdolla Kristiansandin keskusta.

Norjan liitto toivottaa tervetulleeksi suomalaistenkin osuuden kesäkokouksessa. Pastori Tuija-Riitta Heiskanen oli mukana järjestämässä sunnuntain messua ja ehtoollista. Lauantaina suomalaiset

vieraat toivat tervehdyksen suomen- ruotsin- ja englanninkielisellä laululla ”Tulkoon tie sinua vastaan” VK 979. Juhlassa perinteisesti luetaan pienen evankeliumi Joh 3:16 eri kielillä. Monet osallistujat ovat opetelleet kyseistä kieltä lähetystyötään varten. Anne Kovanen lausui tämän kohdan suomen kielellä ja hänen lausueksaan tuttuja sanoja teki kunniaksi äidinkielellemme – kauniisti lausuttuja sanoja, joita kuulijat tulivat ihastuksestaan kiittämään.

Haluaisimme päättää matkakertomuksen Gleden og fellesskap-teemaa noudattaen 1. Johanneksen kirjeen 1. lukuun jakeisiin 1-4 ja siinä lopussa oleviin sanoihin: ”Minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, jotta teilläkin olisi yhteys meihin. Meillä on yhteys Isään ja hänen Poikaansa Jeesukseen Kristukseen. Tämän me kirjoitamme, jotta ilomme tulisi täydelliseksi.”

Esa ja Annukka Latvala
Kuvat: Annukka ja Esa Latvala

Pihapiirin kappelin lasimaalaukset toivat värejä sisätilaan.

Aurinkoinen hetki Kristiansandissa jäätelöä odotellessa.

Yllä: Lähdön tunnelmissa kävimme katsomassa vuonon näkymiä.

Oikealla: Kävimme tutustumassa Kristiansandin tuomiokirkkoon.

Keskellä: Liittomme puheenjohtaja Tuija-Riitta Heiskanen toi juhlaan terveiset Suomesta.

Alla: Pienoisevankeliumi Joh. 3:16 luettiin eri kielillä lähettien ja juhluvieraisten toimesta.

Tansaniassa työtä lapsiavioliittoja vastaan

Morogoron alue on rannikolta sisämaahan johtavien kansallisten pääteiden risteyksessä. Alueella on yliopistoja ja muita oppilaitoksia. Väestönkasvu on mahdollistanut nuoremman sukupolven koulutuksen ja luonut työmahdollisuuksia, mutta toisaalta myös haitallinen ja rikollinen toiminta, kuten seksityö, ryöstöt, huumeet ovat lisääntyneet. Morogoron seutu on myös maatalouden keskus, monet ovat riippuvaisia pienviljelystä ja kärsivät ilmastomuutoksen vaikutuksista. Sukupuoleen perustuva väkivalta on yleisesti ottaen ongelma ja haaste, joka vaatii huomiota ja toimia. Lähetysseura on työskennellyt jo vuosia Morogoron hiippakunnan maasai-projektissa lapsiavioliittoja ja sukupuolielinten silpomista vastaan. Nuorille paimentolaisheimojen tytöille on tarjottu turvallinen paikka oleskella ja opiskella ja näin välttää lapsiavioliiton uhka. Nyt työ painottuu väkivaltaa ja lapsiavioliittoja ennaltaehkäisevään työhön Morogoron alueen kouluissa. Tarjoitus on mennä yläkouluihin, mutta jalkautua syrjäisimmillä alueilla myös sellaisten paikallisten nuorten pariin, jotka eivät ole jatkaneet opintoja alakoulun jälkeen. Nuorten ja myös vanhempien kanssa keskustellaan elämäntaidoista ja elämänhallinnasta, lapsiavioliitois-

Elisabeth ja äitinsä, kuvaaja Virve Rissanen

ta, tyttöjen oikeuksista sekä terveysasioista. Tavoitamme laajasti nuoria tyttöjä kouluissa ja rohkaisemme heitä ottamaan paikkansa täysimääräisinä yhteiskunnan jäseninä.

Kampanjoimme harmillisia perinteitä, kuten lapsiavioliittoa, vastaan. Esimerkiksi vuosittain järjestettävän ison kampanjan avulla tavoitamme laajasti yhteiskunnan eri toimijoita sekä valtion että uskonnollisten yhteisöjen kautta. Nostamme esiin yhteiskunnan haavoittuvassa asemassa olevia jäseniä, levitämme tietoa naisten ja

lasten oikeuksista ja lisäämme yhteistyötä eri toimijoiden välillä väkivaltaa vastaan Morogoron alueella.

Elisabeth säästy lapsiavioliitolta

Elisabeth oli vain 10-vuotias, kun isän valitsema sulhanen tuli hakemaan nuorta morsianta uuteen kotiin. Elisabeth pääsi pakenemaan ja jatkoi koulunkäyntiään Lähetysseuran tukemasta asuntolasta käsin. Elisabeth (vas.) ja hänen äitinsä Rehema Sangali ovat tyytyväisiä siihen, että Elisabet pystyi käymään koulunsa loppuun.

Lue koko Elisabethin tarina:

<https://felm.suomenlahetyssseura.fi/oinen-pako-pelasti-elisabethin-lapsiavioliitolta/>

Myyntituotteet

Heijastimet, 5 € / kpl

Käsityötä

Opettajien Lähetysliiton oranssit kynät, 2 € / kpl

Kynän kärki sopii myös kosketusnäytölle.

Lähetyskalenteri 2024

Runot: Anja Karkiainen, Pia Perkiö ja Kaija Pispa

Kuvat: Arto Jokinen, Miika Jämsä, Lasse Makkonen, Ismo Pekkarinen, Pekka Salmi ja Antti Siponen.

Kalenterin hinta 12 euroa / kpl + postimaksu: 1 - 9 kappaleen tilauksesta vastaanottaja maksaa postimaksun ja vähintään 10 kalenterin tilauserästä Opettajien Lähetysliitto maksaa postimaksun. Tilaa netissä olevalla lomakkeella, sähköpostitse, kirjeitse tai puhelimitse!

Kalenterin ja muiden tuotteiden myyntituotolla tuemme Opettajien Lähetysliiton nimikkokohteita Suomen Lähetysseuran kautta.

Rannekorut Etiopia, 5 € / kpl

Etiopiasta ja Ugandasta, käsityönä valmistettuja

Hintaan lisätään postikulut.

Tilauslipuke

Lähetyskalenteri

kpl

Rannekoru

kpl

Heijastin

kpl

Kynä

kpl

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

postimerkki

**Opettajien
Lähetysliitto**

Hallituskatu 29 A 20

33200 Tampere

LÄHETYSKALENTERI 2024

Kalenterin hinta: 12 € (+ postikulut)

Tilauslomake sivulla 19, kalenterin voit tilata myös sähköpostitse:
toimisto@opettajienlahetysliitto.fi tai p. 050 464 8300.

